

RECENZJA

**dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego oraz współpracy międzynarodowej
w postępowaniu habilitacyjnym dr. Tomasza SAFJAŃSKIEGO w dziedzinie nauk społecznych,
w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie**

dokonana na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*
(Dz. U. z 2022 r., poz. 574, z późn. zm.)

1. Podstawowe dane o kandydacie

Kandydat do stopnia naukowego doktora habilitowanego Pan dr Tomasz SAFJAŃSKI w 1998 roku na wyższych studiach zawodowych na kierunku administracja w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie uzyskał licencjat – oficer dyplomowany Policji. Tytuł pracy dyplomowej *Organizacja i funkcjonowanie policji politycznej na terenie m. st. Warszawy w latach 1919-1939*. Następnie w 2000 roku uzyskuje tytuł magistra administracji na Wydziale Zarządzania i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Tytuł pracy magisterskiej *Działania operacyjne Policji*. Na tym nie poprzestaje i w 2003 roku uzyskuje tytuł magistra prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Tytuł pracy magisterskiej *Kradzież z włamaniem w aspekcie prawnym i kryminalistycznym*. W 2012 roku uzyskuje tytuł doktora nauk prawnych w dyscyplinie kryminalistyka nadany uchwałą Rady Naukowej Instytutu Prawa Karnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego w następstwie publicznej obrony rozprawy doktorskiej pt. *Skuteczność Europolu w zakresie działań operacyjnych*.

Przebieg kariery zawodowej jest bardzo obszerny dlatego wybrano te etapy, które miały wpływ na rozwój naukowy. W 1994 roku rozpoczyna studia zawodowe I stopnia w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie podejmując jednocześnie służbę w Policji. Po ukończeniu studiów rozpoczyna służbę jako aplikant Samodzielnej Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej VIII Komisariatu Policji Komendy Rejonowej Policji Warszawa Wola. W 1998 roku po ukończeniu studiów oficerskich w WSPol został mianowany na stopień podkomisarza Policji i kontynuuje służbę w Komisariacie Policji Warszawa Bemowo IV Komendy Rejonowej Policji Warszawa Wola. W 1999 roku objął stanowisko kierownika

Sekcji III Wydziału Kryminalnego Komisarzatu Policji Warszawa Bemowo. W 2002 roku został przeniesiony do Wydziału VIII Centralnego Biura Śledczego Komendy Głównej Policji. Następnie w 2004 roku zostaje przeniesiony do Biura Strategii Policji. W 2005 roku powierzono mu obowiązki naczelnika Wydziału Współpracy Europejskiej i Międzynarodowej Biuro Międzynarodowej Współpracy Policji KGP. W latach 2006-2007 pełnił służbę w Biurze Wywiadu Kryminalnego KGP na stanowiskach radcy Wydziału Analizy Kryminalnej oraz zastępcy Dyrektora Biura Wywiadu Kryminalnego. W latach 2007-2008 realizował zadania w Centralnym Biurze Śledczym KGP. W 2008 roku został skierowany do służby w Wydziale III Biura Spraw Wewnętrznych KGP. W latach 2008-2009 był delegowany do Departamentu Bezpieczeństwa Publicznego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. W 2013 roku w stopniu młodszego inspektora Policji, przeszedł na zaopatrzenie emerytalne.

W trakcie swojej kariery zawodowej pogłębiał wiedzę na licznych kursach i szkoleniach związanych z bezpieczeństwem publicznym oraz międzynarodowym.

Odnosząc się do działalności naukowo-badawczej należy stwierdzić, iż jest ona wystarczająca. Habilitant pracował jako wykładowca w:

- Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie,
- WSPiA Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie,
- Wyższej Szkole Handlowej w Radomiu oraz na Uniwersytecie Warszawskim.

W latach 2009-2012 zaangażowany był w realizację procesu dydaktycznego na rzecz Instytutu Nauk Społecznych Wydziału Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Administracji Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie prowadząc zajęcia dydaktyczne dla kadry kierowniczej Policji z zakresu wybranych aspektów kierowania jednostką Policji.

W latach 2013-2017 w WSPiA Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie prowadził następujące formy zajęć: wykłady, konserwatoria, ćwiczenia i seminaria. Zajęcia prowadzone były w ramach studiów I i II stopnia na kierunku „Bezpieczeństwo”. Wykładał następujące przedmioty:

- organizacja wywiadu kryminalnego w Polsce i na świecie,
- współpraca międzynarodowa w walce z przestępczością międzynarodową,
- organizacja i funkcjonowanie służb ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego,
- taktyka prowadzenia przesłuchań,
- taktyka i techniki zaawansowanych interwencji policyjnych,
- kurs technik detektywistycznych,
- współdziałanie służb państwa w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej,

- współpraca międzynarodowa w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej.

W ramach działalności dydaktycznej w WSPiA pełnił funkcje:

- członek komisji egzaminacyjnych prac licencjackich,
- członek komisji egzaminacyjnych prac magisterskich,
- przewodniczący komisji obron prac licencjackich,
- przewodniczący komisji obron prac magisterskich.

W latach 2013-2014 prowadził zajęcia dydaktyczne w Wyższej Szkole Handlowej w Radomiu na kierunku „Bezpieczeństwo wewnętrzne” z przedmiotu Zwalczanie przestępczości. W latach 2015-2016 prowadził zajęcia na studiach podyplomowych *Kryminologiczne, wiktymologiczne i społeczno-kulturowe aspekty migracji i handlu ludźmi* organizowanych przez Ośrodek Badań Handlu Ludźmi Uniwersytetu Warszawskiego.

W latach 2013-2016 na WSPiA wypromował łącznie 40 magistrów i 21 licencjatów.

W 2012 roku uzyskał stopień naukowy doktora nauk prawnych w dyscyplinie kryminalistyka nadany uchwałą Rady Naukowej Instytutu Prawa Karnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego w następstwie publicznej obrony rozprawy doktorskiej pt. *Skuteczność Europolu w zakresie działań operacyjnych*. Promotorzy w przewodzie doktorskim: prof. dr hab. Ewa Gruza, prof. dr hab. Zbigniew Lasocik. Recenzenci w przewodzie doktorskim: prof. dr hab. Karol Sławik, prof. dr hab. Małgorzata Król-Bogomilska.

Tym samym spełniony został wymóg posiadania stopnia doktora (wymaganie wynikające z art. 219 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce). W dokumentacji przedstawionej do oceny nie ma informacji, aby kandydat ubiegał się uprzednio o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Należy zatem sądzić, że jest to pierwsze podejście kandydata do uzyskania tego stopnia naukowego.

Podsumowując powyższe informacje należy stwierdzić, że doświadczenie zawodowe zdobyte podczas wieloletniej służby na rzecz bezpieczeństwa zostało umiejętnie połączone z działalnością naukowo-badawczą.

2. Podstawy prawne i kryteria oceny

Podstawę prawną i kryteria niniejszej oceny osiągnięć naukowych osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego stanowi ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2022 r., poz. 574, z późn. zm.), w szczególności wymagania określone w art. 219 ust. 1 pkt 1 i 2.

Kolejnym dokumentem jest uchwała Rady Dyscypliny Naukowej Nauki o Bezpieczeństwie Akademii WSB nr 18/2022/2023 z dnia 17 kwietnia 2023 r. w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Tomaszowi Safjańskiemu w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Podstawę opracowania niniejszej recenzji stanowiła dokumentacja przesłana przez Akademię WSB – Sekretarza Komisji Habilitacyjnej, dr. hab. Ryszarda Szynowskiego, prof. AWSB w postaci następujących dokumentów:

- osiągnięcie naukowe w postaci monografii zatytułowanej *Tak zwany Interpol – studium uwarunkowań skuteczności zwalczania przestępczości transgranicznej i terroryzmu w ramach globalnej współpracy policyjnej*, Difin, Warszawa 2023, ISBN: 978-83-8270-153-1. Recenzja: prof. dr hab. Waldemar Zubrzycki, dr hab. Piotr Chlebowicz,
- autoreferat,
- wykaz osiągnięć naukowych,
- skany wybranych publikacji.

3. Ocena osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauk o bezpieczeństwie (wymaganie wynikające z art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*)

W przedłożonym do rozpatrzenia wniosku habilitant wskazał jako osiągnięcie naukowe publikację o charakterze monografii (zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2a ustawy) pt. *Tak zwany Interpol, studium uwarunkowań skuteczności zwalczania przestępczości transgranicznej i terroryzmu w ramach globalnej współpracy policyjnej* wydane przez Wydawnictwo Difin sp. z o.o. w 2022 roku (ISBN: 978-83-8270-153-1, s. 503). Monografia otrzymała pozytywne recenzje wydawnicze, wydane przez: prof. dr hab. Waldemara Zubrzyckiego oraz dr. hab. Piotra Chlebowicza, prof. UMW.

Podjęte przez habilitanta zadanie mające na celu zbadanie skuteczności działań Interpolu w obszarze przestępczości transgranicznej i terroryzmu, zwłaszcza w obecnych czasach, należy uznać za celowe.

Aktualność problematyki przestępczości transgranicznej i terroryzmu podlega ciągłej ewaluacji. Brak stabilizacji pokojowej, którą widać za naszą wschodnią granicą jasno wskazuje na potrzebę ciągłego analizowania zagrożeń, modus operandii działania przestępców oraz przewidywania trendów. Wyniki analiz pozwalają na podejmowanie

strategicznych decyzji mających na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa, przeciwdziałanie przestępczości oraz doskonalenie metod działalności wywiadowczej i kontrwywiadowczej. Literatura przedmiotu jest dość obszerna co pozwala na szersze zrozumienie badanej problematyki, niemniej jednak wymaga ciągłej aktualizacji. Dlatego oceniane osiągnięcie naukowe habilitanta wpisuje się w bieżące potrzeby bezpieczeństwa i stanowi istotne uzupełnienie luki badawczej.

Monografia opracowana została w klasycznym układzie i zawiera: wykaz skrótów, wprowadzenie, siedem rozdziałów merytorycznych, zakończenie, załączniki oraz bibliografię. Całość zamyka się na 503 stronach, a treść merytoryczna zajmuje 435 stron. Na uwagę zasługuje pragmatyczne podejście, które jest niezwykle istotne dla odbiorców zajmujących się problematyką szeroko rozumianego bezpieczeństwa, mam na myśli m.in. oficerów służb policyjnych i służb specjalnych RP. Niestety zabrakło krótkich podsumowań rozdziałów. Oczywiście można znaleźć pojedyncze zdania ale nie są one wystarczające. W wykazie skrótów zabrakło rozwinięcia m.in. skrótu „MOPK”.

We *wprowadzeniu* zawarto krótką analizę międzynarodowej współpracy organów ścigania w ramach Interpolu. Następnie w ramach *elementów metodologii badań* przedstawiono podstawowe założenia i przebieg badań jako wprowadzenie do zasadniczych treści opracowania. Nie budzi większych wątpliwości przyjęty układ pracy. Jest on przede wszystkim praktyczny oraz skorelowany z treścią monografii.

Autor monografii sformułował: główny cel badań; cele szczegółowe; główny problem badawczy na podstawie którego sformułowano pytania szczegółowe; hipotezę badawczą oraz metody badawcze.

Główny cel badań w przedmiotowej monografii (s. 18) zidentyfikowany został jako (...) *zidentyfikowanie uwarunkowań skuteczności działań operacyjnych podejmowanych przez MOPK w sferze bezpieczeństwa rozumianej jako zdolność przeprowadzania właściwych przedsięwzięć w zakresie rozpoznawania i wykrywania zagrożeń związanych z przestępczością oraz terroryzmem i zapobiegania im*. Zdefiniowany cel badań jest ambitnym wyzwaniem jakie postawił sobie habilitant ponieważ może skutkować potrzebą przebudowania stosowanych regulacji w zakresie funkcjonowania Interpolu. Cele szczegółowe zostały sformułowane na s. 19 monografii.

Na podstawie celów szczegółowych habilitant sformułował, w postaci pytania, główny problem badawczy *W jaki sposób można usprawnić potencjał operacyjny Interpolu – rozumiany jako jego materialne i niematerialne środki działania oraz określone atrybuty*

prawne – w celu zwiększenia skuteczności rozpoznawania i wykrywania przestępczości transgranicznej i terroryzmu oraz zapobiegania im?

Pytania szczegółowe niezbędne do realizacji głównego problemu badawczego znajdują się na s. 19 monografii i nie ma potrzeby ich przytaczania. Można jedynie stwierdzić, iż sformułowany główny problem badawczy oraz pytania szczegółowe pozwalają na prawidłowe przeprowadzenie badań.

Na podstawie przyjętego warsztatu badawczego habilitant sformułował następującą hipotezę badawczą: *Zasadniczym uwarunkowaniem skutecznego rozpoznawania i wykrywania przestępczości transgranicznej i terroryzmu oraz zapobiegania im jest prawidłowe przetwarzanie (wymiana, gromadzenie i analizowanie) w ramach Interpolu odpowiednich (aktualnych, wiarygodnych i dokładnych) informacji kryminalnych oraz danych kryminalistycznych. W konsekwencji nie jest możliwe skuteczne zwalczanie terroryzmu w oparciu o działania operacyjne podejmowane na płaszczyźnie Interpolu.*

Na uznanie zasługuje etap badań, w którym habilitant skorzystał z kwestionariuszy wywiadu oraz ankiet zrealizowanych wyłącznie w grupie przedstawicieli służb ochrony prawa upoważnionych do zatrzymania osób. W ramach przeprowadzonego sondażu diagnostycznego zrealizowano 100 kwestionariuszy wywiadu; 50 ankiet (15 pytań) wypełnionych przez 50 emerytowanych funkcjonariuszy oraz 4 ankiety (20 pytań) wypełnione przez osoby pełniące funkcję dyrektora Krajowego Biura Interpolu.

Zaprezentowany przez habilitanta obszar badawczy, definicje oraz metody badawcze należy uznać za wystarczające. Nie można zapomnieć, że zakres działania Interpolu, problematyka przestępczości transgranicznej oraz terroryzmu stanowią ogromny obszar badań i nie jest możliwe kompleksowe zbadanie całości w ramach jednej monografii co może stanowić pewnego rodzaju usprawiedliwienie dla potknięć jakich nie udało się uniknąć autorowi.

W rozdziale pierwszym pt. *Specyfika zwalczania w ramach MOPK zagrożeń dla bezpieczeństwa związanych z przestępczością i terroryzmem – systematyka i funkcje działań operacyjnych Interpolu* (s. 31-52) Autor prezentuje formy działań operacyjnych Interpolu oraz skupia się na kluczowej metodzie działań instytucji polegającej na wymianie informacji kryminalnych. Opisuje zakres działań podejmowanych na poszczególnych etapach operacyjnych zwalczania przestępczości transgranicznej, w szczególności w obszarze gromadzenia i przetwarzania informacji oraz działalności wywiadowczej i poza wywiadowczej. W dalszej części skupia się na prezentacji modelu wymiany informacji kryminalnej co stanowi dodatkową wartość poznawczą dla czytelnika. Na końcu rozdziału

Autor dość negatywnie odnosi się do procesu wymiany informacji natomiast nie wskazuje powiązania z zawartością kolejnego rozdziału co niewątpliwie jest minusem takiej formy prezentacji.

W rozdziale drugim pt. *Uwarunkowania skutecznego rozpoznawania i wykrywania przez Interpol zagrożeń dla bezpieczeństwa związanych z przestępczością i terroryzmem oraz zapobiegania im* (s. 53-116) habilitant szczegółowo opisuje zakres prowadzonych badań oraz uzyskane wyniki. Jest to istotny rozdział badawczy natomiast niepotrzebnie został wzbogacony o cytaty różnych autorów ponieważ nie stanowi to wartości dodanej do prezentowanego materiału. Opis badań jest obszerny natomiast zabrakło krótkich podsumowań. Niemniej jednak stanowi istotną wartość poznawczą i pozwala na zrealizowanie postawionych we wprowadzeniu celów naukowych.

W rozdziale trzecim pt. *Potencjał operacyjny Interpolu do podejmowania działań w sferze bezpieczeństwa* (s. 117-243) habilitant skupił się na zaprezentowaniu Interpolu jako globalnego centrum koordynacji działań transgranicznych ze szczególnym uwzględnieniem obszaru wymiany informacji kryminalnych. W rozdziale bardzo obszernie przywołano przepisy dotyczące funkcjonowania Interpolu. W rozdziale kontynuowano prezentację wyników badań z ciekawymi opisami podejmowanych działań oraz przedsięwzięć. Rozdział zawiera wiele interesujących danych statystycznych obejmujących m.in. zakres informacyjny gromadzonych w Interpolu danych. Na koniec rozdziału habilitant umieścił krótkie podsumowanie co niewątpliwie stanowi wartość dodaną dla czytelnika.

W rozdziale czwartym pt. *Zakres wykorzystania potencjału operacyjnego Interpolu w sferze bezpieczeństwa przez polskie służby ochrony państwa* (s. 244-269) habilitant kontynuuje prezentację wyników. Za ciekawe należy uznać prezentowane dane dotyczące działalności Straży Granicznej, których zasoby informacyjne udostępniane są wielu służbom. Niestety nie wymienił wszystkich. Kolejną wartością poznawczą są zaprezentowane modele realizacji sprawdzeń wybranych kategorii danych. Niestety nie ma krótkiego podsumowania rozdziału.

W rozdziale piątym pt. *Uwarunkowania polityczne podejmowania przez Interpol działań w sferze bezpieczeństwa* (s. 270-317) habilitant zaprezentował historię i ewolucję Interpolu oraz relacje z państwami członkowskimi, w tym policjami krajowymi. Trudno nie zarzucić faktu nie do końca trafnego umiejscowienia tych informacji pod koniec monografii tym bardziej, że od samego początku Interpol jest głównym autorem. Jeżeli dodamy do tego przywołanie wyników badań w tym rozdziale to można mieć duże wątpliwości czy nie

nastąpiła wręcz techniczna pomyłka. Do wartości merytorycznej nie można mieć większych uwag.

W rozdziale szóstym pt. *Uwarunkowania prawne do prowadzenia działań w sferze bezpieczeństwa przez Interpol* (s. 318-411) habilitant zaprezentował uwarunkowania prawne w obszarze międzynarodowej współpracy Interpolu. Opisuje wewnętrzne organy Interpolu, w tym ich zadania i uprawnienia oraz współpracę z ONZ, UNESCO i Bankiem Centralnym. Niestety zabrakło krótkiego podsumowania precyzującego cel tego rozdziału w świetle podjętych badań.

W rozdziale siódmym pt. *Wnioski z przeprowadzonych badań empirycznych* (s. 412-450) habilitant w sposób uporządkowany przedstawił wyniki z przeprowadzonych badań oraz koncepcję zmian instytucji. W mojej ocenie nie było potrzebne przywoływanie autorytetów ponieważ wyniki uzyskane bronią się same, tym bardziej że były realizowane z udziałem ekspertów. **Niestety habilitant nie odniósł się do postawionej we wprowadzeniu hipotezy co należy uznać za znaczne uchybienie.**

Stwierdzam, że poszczególne rozdziały monografii stanowią interesujący materiał niestety są mocno rozbudowane o informacje, które nie podnoszą wartości poznawczej. O ile można mieć uwagi do strony metodologicznej, to do części merytorycznej już nie. Trudno nie zauważyć, iż habilitant posiada ogromną wiedzę i doświadczenie praktyczne, które przewrotnie wygenerowało kilka błędów i niedociągnięć. Oceniam, że sposób przeprowadzenia badań, w szczególności zaangażowani eksperci stanowią istotny wkład w przeprowadzony proces badawczy.

Analiza treści poszczególnych rozdziałów wskazuje, iż habilitant posiada dużą wiedzę co zaowocowało trafnym dobraniem pytań oraz praktycznym podejściem w interpretacji uzyskanych wyników badań. Nie bał się wskazać słabych stron w funkcjonowaniu Interpolu formułując jednocześnie propozycje naprawy tego stanu.

Podsumowując należy stwierdzić, że monografia jest wartościowym i samodzielnym opracowaniem bazującym na badaniach naukowych oraz doświadczeniu habilitanta. Monografia wnosi znaczny wkład w rozwój nauk o bezpieczeństwie.

W kontekście użytecznym monografia zawiera ciekawe oceny i wnioski, które mogą być wykorzystane w praktyce w celu zapewnienia wyższej skuteczności podejmowanych działań

w celu przeciwdziałania przestępczości transgranicznej i terroryzmowi.

Podsumowując część recenzji dotyczącą osiągnięcia naukowego Habilitanta, należy odpowiedzieć na pytanie: czy rozprawa jest istotnym osiągnięciem naukowym? Należy uznać, że oceniana rozprawa pod kątem metodologicznym, poznawczym i empirycznym zasługuje na pozytywną ocenę.

Stwierdzam, że zapisy art. 219 ust. 1 pkt 2) ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zostały przez dr. Tomasza SAFIAŃSKIEGO spełnione.

4. Ocena istotnej aktywności naukowej (wymaganie wynikające z art. 219 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej:

a) dane nauko metrycznych, sumaryczny współczynnik Impact Factor, sumaryczna punktacja ministerialna, liczba cytowań oraz indeks Hirscha, którymi legitymuje się kandydat:

- Impact factor: 1,60,
- Liczba cytowań publikacji wnioskodawcy, z oddzielnym uwzględnieniem autocytowań: 134 (w tym 15 autocytowań),
- Indeks Hirscha: 6.

b) autorstwo lub współautorstwo opracowań zbiorowych, katalogów zbiorów, dokumentacji prac badawczych, ekspertyz:

Dr Tomasz Safjański po uzyskaniu stopnia doktora jest autorem 3 monografii oraz współautorem 3 monografii, które zaliczam do dyscypliny nauk o bezpieczeństwie. Naukowa aktywność Habilitanta obejmuje następujące rodzaje działalności: autorstwo rozdziału w monografii – 37; współautorstwo rozdziału w monografii – 35; autorstwo artykułu w czasopiśmie naukowych – 36; współautorstwo artykułu w czasopiśmie naukowych – 10; współautorstwo raportu z badań – 6.

Łącznie Habilitant jest autorem/współautorem 174 publikacji naukowych z czego 130 po uzyskaniu stopnia doktora.

Należy stwierdzić, że aktywność Habilitanta jest wystarczająca co należy uznać za istotny element w ocenie dorobku naukowego.

Habilitant miał łącznie 24 wystąpienia na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych; 12 razy był członkiem komitetów organizacyjnych konferencji; 3 razy uczestniczył w zespołach badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych i zagranicznych; jest członkiem w 6 organizacjach i towarzystwach

naukowych; odbył 2 staże naukowe; 2 razy recenzował prace naukowe; 1 raz uczestniczył w programach międzynarodowych oraz 1 raz uczestniczył w zespołach oceniających wnioski o finansowanie badań.

Oceniam, że jego publikacje mają charakter opracowań prezentujących wyniki prowadzonych badań indywidualnych, ale również prezentacji wyników prac zespołowych, w których udział habilitanta jest zróżnicowany. Dotyczą one aspektów bezpieczeństwa w wymiarze, narodowym i międzynarodowym, zagrożeń i wyzwań współczesności oraz przyszłości.

Stwierdzam, że habilitant po doktoracie opublikował wartościowe pozycje z zakresu nauk o bezpieczeństwie, co pozwala to sformułować wniosek o **istotnej aktywności naukowej**.

c) kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach:

Habilitant nie kierował międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi.

Natomiast uczestniczył w pracach zespołu badawczego realizującego projekt finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych:

- *wykonawca projektu* Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w Luksemburgu ukierunkowanego na ocenę zdolności agencji UE do przeciwdziałania nielegalnej imigracji (Audit on migrant smuggling, audit task 20CH3029), 2020-2021.

d) najważniejsze czasopisma, w których kandydat publikował swoje prace naukowe:

Habilitant publikował swoje prace w różnych krajowych i zagranicznych czasopismach. Do najważniejszych należy zaliczyć: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie; CH BECK; Difin; ASPRA JR; Кіровоград; Przegląd Bezpieczeństwa Publicznego; Problemy Współczesnej Kryminalistyki; Przegląd Policyjny; Law and Forensic Science.

e) wygłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych:

Habilitant wygłosił łącznie 27 referatów na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, z których w mojej ocenie na uwagę zasługują następujące:

- Międzynarodowa Konferencja "Europol - Assessing the Past, Looking to the Future", Centrum Europejskie Natolin, Warszawa 17-18 grudnia 2009 r. Referat nt.: "Europol's role in combating crimes – police perspective",
- III International Symposium SOCIAL EDUCATION: CURRENT PROBLEMS AND PERSPECTIVES, Vilnius 27-28 March, 2014, Mykolas Romeris University, referat nt. „Legal and political determinants of drug crime in Poland at the beginning of the XXI century”. Referat nt. „Legal and Political Determinants of Drug Crime in Poland at the Beginning of the 21st Century”,
- Międzynarodowa Konferencja Bezpieczeństwa, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Ukrainy i Narodowa Akademia Spraw Wewnętrznych Ukrainy 27-28 maja 2015 Iwano-Frankiwnsk-Kijów (Міжнародної Інтернет-конференції 27-28 травня 2015 року, Міністерство Внутрішніх Справ України Національна Академія Внутрішніх Справ Прикарпатський Факультет, Івано-Франківськ - Київ 2015). Referat nt.: „Działalność zorganizowanych grup przestępczych wyspecjalizowanych w handlu narządami i tkankami ludzkimi”,
- Konferencja „Terroryzm wczoraj i dziś. 10 lat Centrum Badań nad Terroryzmem CC”, Zamek Królewski w Warszawie 26 czerwca 2015 r. Referat nt.: „Przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym w ramach współpracy na platformie Europolu”,
- I Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. „Przestępstwo handlu ludźmi – rozpoznawanie i zwalczanie”, 30-31 maja 2016 r., Rzeszów Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Przemyśl-Rzeszów. Referat nt. „ Rola instytucji państwowych i organizacji międzynarodowych w zapobieganiu handlu ludźmi”,
- International Scientific Video-Conference CICA LVII „CRISIS MANAGEMENT“ CONFERENCE PROGRAMME, 03-04.12.2020, Academy of the Police Force in Bratislava. Referat nt.: „Europol in fight against illegal immigration to EU”,
- Project TARGET Closing conference Brussels, Flemish Parliament, 13 – 14.12.2021, Referat nt. Gun violence and firearms trafficking in Poland: Research findings from Project TARGET (współautor P. Chlebowicz),
- Konferencja naukowa „Paramedyk 2022” Temat przewodni: Ratownictwo na okrągło – pierwsza pomoc w konfliktach zbrojnych i w stanach nadzwyczajnych, 19.09.2022 r., Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. E. Kwiatkowskiego w Gdyni. Referat nt. „Specjalistyczne narzędzia transgranicznej współpracy policyjnej w ramach Interpolu”.

Przeprowadzona analiza wskazuje, że zakres tematyczny wygłoszonych referatów wpisuje się w obszar zainteresowania naukowego habilitanta. Podczas wygłaszanych referatów prezentował wyniki swoich badań, które związane są z szeroko rozumianą problematyką bezpieczeństwa. Pozwala to sformułować wniosek o **istotnej aktywności naukowej** i właściwym merytorycznym przygotowaniu habilitanta do samodzielności naukowej.

f) udział w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych lub udział w komitetach organizacyjnych konferencji:

Habilitant wykazał, iż 12 razy aktywnie uczestniczył w komitetach organizacyjnych i naukowych krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych.

Pozwala to sformułować wniosek o **istotnej aktywności naukowej** w tym obszarze.

g) odbyte staże w instytucjach naukowych lub artystycznych, w tym zagranicznych, z podaniem miejsca, terminu, czasu trwania stażu i jego charakteru.

Habilitant wykazał, iż uczestniczył w 3 stażach:

- 1) Europejska Akademia Policyjna (CEPOL), Szwecja – Finlandia, 28.05.2006 – 31.05.2006 (wykładowca, uczestnik obrad, zapoznanie ze strukturą CEPOL oraz kierunkami działań dydaktycznych).
- 2) Program wymiany wiedzy i doświadczeń w Akademii Korpusu Policji w Bratysławie (Słowacja), 01.09.2021 - 31.12.2021 (wykładowca, uczestnik debat i konferencji, zapoznanie ze strukturą Akademii, zasobami bibliotecznymi, infrastrukturą, sposobem zorganizowania oraz kierunkami działań dydaktycznych).
- 3) Program współpracy z Wyższą Szkołą Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu w zakresie planowania badań i przedsięwzięć naukowych oraz wymiany wiedzy i umiejętności dotyczących prowadzenia badań naukowych, 01.11.2022 do 31.12.2022 (organizator i uczestnik debat i konferencji, konsultant kierunków rozwoju współpracy międzynarodowej Uczelni oraz nowych kierunków studiów).

h) uczestnictwie w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych.

Habilitant wykazał, iż uczestniczył w:

- Preparation of the Polish Police Regions to the EU Accession, Phare 2000 Police Twinning (2000),
- Fighting against organised crime, EU Twinning Project PL 03/IB/JH/03 (2005),
- Improvement of anticorruption activities in Poland, Transition Facility 2006 (2008),
- Rising of anticorruption training system, Prevention of and Fight against Crime Programme European Commission – Directorate-General Home Affairs (2017).

i) udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism:

Habilitant jest członkiem Rady Naukowej międzynarodowego czasopisma naukowego *Rocznik Prawo i Bezpieczeństwo – Law & Security* Wyższej Szkoły Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu i Pomorskiej Szkoły Wyższej w Starogardzie Gdańskim.

Pozwala sformułować wniosek o **małej aktywności naukowej** w tym obszarze.

j) członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych:

Habilitant wykazał, iż jest/był członkiem następujących międzynarodowych i krajowych organizacji naukowych:

- 2021 – obecnie Stowarzyszenie Taktyków Kryminalistyki z siedzibą w Warszawie (prezes zarządu),
- 2017 – obecnie Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne z siedzibą w Warszawie (członek),
- 2016-2018 Centrum Profilaktyki Społecznej w Milanówku (członek Rady Naukowej),
- 2018 – obecnie The Criminological and Criminalistic Research Center at the Faculty of Law of the Matej Bel University in Banská Bystrica (członek Rady Konsultacyjnej),
- 2017 – obecnie International Police Association – IPA (członek),
- 2015-2016 Łódzka Akademia Profilaktyki Społecznej działającej przy Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi (członka Rady Programowej),
- 2016 – obecnie Fundacja Bonum Humanum z siedzibą w Warszawie (członek Rady Programowej).

Działalność Habilitanta w tym obszarze jest duża, co z pewnością ma przełożenie na propagowanie swojego dorobku w obszarze nauk o bezpieczeństwie.

k) udział w zespołach eksperckich i konkursowych:

Habilitant uczestniczył w pracach zespołów eksperckich związanych z jego doświadczeniem zawodowym, w szczególności w charakterze:

- eksperta uczestniczącego w posiedzeniach Zarządu Europolu,
- eksperta krajowego w Grupie Roboczej UE ds. Europolu, eksperta w grupach roboczych Europolu do spraw analizy strategicznej (Contact and Support Network – CSN) oraz do spraw zabójstw (Homicide Working Group – HWG),
- eksperta krajowego w Grupie Roboczej ds. Ewalucji Schengn RUE,
- eksperta krajowego w ramach Europejskiej Akademii Policyjnej (CEPOL).

Ponadto Habilitant był recenzentem 4 wniosków o finansowanie projektów badawczych do tematu: „Weryfikacja i dobór (opracowanie nowych) metod analiz geoinformacyjnych z wykorzystaniem GIS, na potrzeby typowania i prognozowania zdarzeń kryminalnych i terrorystycznych” w konkursie nr 3/2012 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa ogłoszonym przez Komitet Sterujący Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

l) recenzowanie projektów międzynarodowych lub krajowych oraz publikacji w czasopiśmie międzynarodowych i krajowych:

Habilitant nie recenzował projektów międzynarodowych lub krajowych. Natomiast wykazuje recenzje:

- W. Zubrzycki, P. Suchanek, The Republic of Kosovo regulations on marking of weapons, parts of weapons and ammunition from the perspective of international standards (Internal Security 2013/5(2)),
- M. Porwisz, Zmiany w trybach konsensualnych (Policja 1/2016).

l) opieka naukowa nad doktorantami w charakterze promotora pomocniczego:

Habilitant wykazał opiekę naukową w charakterze promotora pomocniczego:

w przewodzie doktorskim mgr Ewy Martusewicz-Pawlus nt. *Euro-islam a wybrane aspekty bezpieczeństwa obywateli Unii Europejskiej na przykładzie Niemiec i Polski* (uchwała 18/2017 Rady Wydziału Bezpieczeństwa Wewnętrznego Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie).

Oceniając aktywność naukową stwierdzam, że trzeci wymóg ustawy został przez dr. Tomasza Safjańskiego spełniony.

5. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzatorskich habilitanta:

W ramach osiągnięć dydaktycznych i popularyzacji nauki habilitant wykazał szereg przedsięwzięć potwierdzających dużą aktywność w zakresie działań organizacyjnych, dydaktyki oraz popularyzatorskich po doktoracie. Do znaczących można uznać następujące:

- wykładowca w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie,
- wykładowca w WSPiA Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie,
- wykładowca w Wyższej Szkole Handlowej w Radomiu,
- wykładowca na Uniwersytecie Warszawskim,
- wykładowca na studiach I i II stopnia:
  - Organizacja wywiadu kryminalnego w Polsce i na świecie;
  - Współpraca międzynarodowa w walce z przestępczością międzynarodową;
  - Organizacja i funkcjonowanie służb ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego;
  - Taktyka prowadzenia przesłuchań;
  - Taktyka i techniki zaawansowanych interwencji policyjnych;
  - Kurs technik detektywistycznych;
  - Współdziałanie służb państwa w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej;
  - Współpraca międzynarodowa w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej.
- wykładowca na studiach podyplomowych „Kryminologiczne, wiktymologiczne i społeczno-kulturowe aspekty migracji i handlu ludźmi” organizowanych przez Ośrodek Badań Handlu Ludźmi Uniwersytetu Warszawskiego.

Udział Habilitanta w krajowych i międzynarodowych przedsięwzięciach naukowo-badawczych, doświadczenie zdobyte przez w trakcie służby w Policji oraz pracy w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji jest w sposób ciągły wykorzystywane w działalności organizacyjnej i popularyzatorskiej. Na uwagę zasługuje wieloletnia działalność polegająca na organizowaniu i prowadzeniu szkoleń z zakresu profilaktyki społecznej w ramach Fundacji Bonum Humanum z siedzibą w Warszawie.

W latach 2017-2021 wziął udział w charakterze eksperta ds. bezpieczeństwa w dziewięciu odcinkach dziennikarskiego programu śledczego Superwizjer TVN (m. in.: kryzys migracyjny na granicy polsko-białoruskiej, zwalczanie zorganizowanej przestępczości azjatyckiej).

Od 2020 roku pełni funkcję prezesa Stowarzyszenia Taktyków Kryminalistyki z siedzibą w Warszawie. Stowarzyszenie realizuje swoje cele m.in. poprzez: inicjowanie, organizowanie oraz prowadzenie badań naukowych, organizowanie kształcenia, odczytów,

zebrań dyskusyjnych, konferencji, seminariów o charakterze naukowym lub popularnonaukowym; współpracę ze szkołami wyższymi oraz innymi organizacjami, stowarzyszeniami i instytucjami naukowymi w kraju; prowadzenie współpracy międzynarodowej w celu zapewnienia wymiany informacji i doświadczeń, a zwłaszcza upowszechnienia dorobku w zakresie taktyki kryminalistyki na forum międzynarodowym; współpracę z organami państwowymi, organizacjami społecznymi i innymi podmiotami, zajmującymi się taktyką kryminalistyczną.

Od 2017 roku jest członkiem Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego oraz International Police Association (IPA).

W latach 2020-2021 wykonywał funkcję niezależnego eksperta ds. bezpieczeństwa publicznego i egzekwowania prawa dla Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w Luksemburgu (m.in.: brałem udział w projekcie mającym na celu ocenę zdolności agencji UE do przeciwdziałania nielegalnej imigracji).

Habilitant nieustannie podnosi swoje kwalifikacje poprzez udział w licznych przedsięwzięciach m. in.:

- kurs GIIF nt. Obowiązki związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (zaświadczenie 12317/2019/E),
- szkolenie GIIF nt. Przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- program szkoleniowy CBA nt. Rising of anticorruption training system,
- szkolenie nt. Bezpieczeństwo w zakresie ochrony danych osobowych w przedsiębiorstwie,
- szkolenie nt. Praktyczne aspekty ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa,
- szkolenie nt. Polityka antykorupcyjna w przedsiębiorstwie,
- szkolenie nt. Bezpieczeństwo procesu zakupu dóbr i usług w przedsiębiorstwie w aspekcie antykorupcyjnym,
- szkolenie nt. Ochrona danych osobowych,
- szkolenie nt. Zasady przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- kurs dla audytorów wewnętrznych Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Łańcucha Dostaw ISO 28000:2007.

W trakcie swojej wieloletniej służby, realizując zadania na rzecz bezpieczeństwa uzyskał następujące odznaczenia:

- Brązowa Odznaka Zasłużony Policjant (2005),
- Medal Za Zasługi dla Warszawskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 (2009),

- Złota Odznaka Zasłużony Policjant (2010),
- Medal Pro Memoria (2010),
- Medal Brązowy za Długoletnia Służbę (2011),
- Złoty Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej (2012),
- Medal Pro Patria (2012),
- Medal Błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki (2014),
- Brązowy Krzyż Zasługi (2014).

Należy stwierdzić, że dorobek w zakresie **osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzatorskich** jest znaczący i świadczy o właściwym przygotowaniu habilitanta do dalszej działalności naukowo-badawczej.

6. Ocena końcowa i wnioski

Dokonana analiza dorobku naukowego i osiągnięć Habilitanta pozwala stwierdzić, że obszar jego zainteresowania badawczego jest bezpośrednio związany z problematyką bezpieczeństwa. W wynikach prowadzonych badań w sposób ciągły przewija się problematyka bezpieczeństwa. Nie bez powodu tak się dzieje ponieważ kariera zawodowa Habilitanta była ściśle związana z bezpieczeństwem.

Oceniając dorobek naukowy zgłosiłem kilka zastrzeżeń, niemniej jednak nie mają one decydującego wpływu na ostateczny kształt mojej recenzji. Istotne jest praktyczne podejście do badanych obszarów bezpieczeństwa. Habilitant nie ograniczał się do formułowania jedynie ogólnych wniosków – bardzo często formułował krytyczne opinie, które trafnie uzasadniał oraz wskazywał działania naprawcze. Takie podejście jest wartościowe nie tylko dla nauki ale dla bezpieczeństwa, które jest dobrem najwyższym.

Przedstawiona do oceny monografia jest bardzo obszerna w treści opisujące podstawy prawne, organizacyjne oraz proceduralne funkcjonowania Interpolu – w mojej ocenie z części opisów można zrezygnować – natomiast cenne są wyniki przeprowadzonych badań z udziałem ekspertów. Warsztat badawczy został prawidłowo skonstruowany co było poparte doświadczeniem zawodowym.

Całość pozwala na stwierdzenie, iż habilitant jest dobrze przygotowany do samodzielnego prowadzenia badań oraz kształcenia kadr naukowych.

Stwierdzam, że dr Tomasz SAFJAŃSKI posiada w dorobku **osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o bezpieczeństwie oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji**

naukowej, w tym zagranicznej spełniając tym samym wymagania art. 219 ust. 1 pkt 2, i ust. 3. ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. 2018 r., poz. 574, z późn. zm.). **Wnioskuje o nadanie dr. Tomaszowi Safjańskiemu stopnia doktora habilitowanego** w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

.....